



” Ненько Ю., Іващенко О. Дистанційне оцінювання здобувачів вищої освіти в умовах пандемії COVID-19. *Освіта. Інноватика. Практика*, 2023. Том 11, № 1. С. 22-27. DOI: 10.31110/2616-650X-vol11i1-004

Nenko Yu., Ivashchenko O. Dystantsiine otsiniuvannya zdobuvachiv vyshchoi osvity v umovakh pandemii COVID-19 [Distance assessment of higher education students under the conditions of the COVID-19 pandemic]. *Osvita. Innovatyka. Praktyka – Education. Innovation. Practice*, 2023. Vol. 11, No 1. S. 22-27. DOI: 10.31110/2616-650X-vol11i1-004

УДК 378.091.26/.27.018.43

DOI: 10.31110/2616-650X-vol11i1-004

Юлія НЕНЬКО

Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України, Україна
<https://orcid.org/0000-0001-7868-0155>
nenko_yuliia@chipb.org.in

Оксана ІВАЩЕНКО

Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України, Україна
<https://orcid.org/0000-0003-0978-3075>
catfanya@gmail.com

ДИСТАНЦІЙНЕ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Анотація. Через пандемію COVID-19 університети здійснили обов'язковий перехід на дистанційну освіту. Усі заклади вищої освіти України завершили весняний семестр 2019-2020 навчального року за допомогою онлайн-інструментів. Однак більшість із закладів освіти не були повністю готові до того, щоб повноцінно забезпечувати навчальні курси онлайн. Технічна невідповідність комп'ютерної техніки або її відсутність, слабе інтернет покриття або його відсутність у певній місцевості, незначна кількість сертифікованих онлайн-інструментів, комп'ютерна неграмотність викладачів і студентів, відсутність досвіду онлайн навчання й викладання стали основними проблемами, з якими довелося стикнутися закладам освіти. На додаток до всього виникло нове питання: які підходи будуть використані для оцінювання. Поточне дослідження розглядає різні технологічні інновації у викладанні, навчанні та оцінюванні, які були запроваджені або продовжені у закладах вищої освіти по всьому світу, і те, як вони могли допомогти зменшити ймовірність академічно недоброчесної поведінки здобувачів освіти під час екстреного дистанційного навчання під час пандемії. Проаналізовано корисні функції сучасних інструментів онлайн навчання, зокрема, можливість надання миттєвого відгуку, зручність редагування здобувачем письмової роботи на основі відгуку викладача, простота подання/відповіді, контроль і зберігання письмових робіт, надання статистичних даних, потенціал для удосконалення інструментів і продуктів оцінювання, забезпечення участі та мотивації студентів, повторне використання тощо. У ході дослідження з'ясовано, що розв'язання проблем онлайн-оцінювання, списування та інших видів академічного плагиату є необхідним на багатьох рівнях, включаючи підвищення рівня знань і етики студентів; технічного супроводу науково-педагогічних працівників і здобувачів освіти; подолання опору консервативної частини учасників освітнього процесу освітнім інноваціям через відносно низький рівень опанування ними сучасними освітніми технологіями; навчання освітян методам запобігання академічної недоброчесності; моніторинг і застосування суворих санкцій до тих, хто займається такою практикою.

Ключові слова: дистанційне оцінювання; дистанційна освіта; онлайн тестування; електронне оцінювання; пандемія.

Yuliia NENKO

Cherkasy Institute of Fire Safety named after Chernobyl Heroes
of National University of Civil Defence of Ukraine, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0001-7868-0155>
nenko_yuliia@chipb.org.in

Oksana IVASHCHENKO

Cherkasy Institute of Fire Safety named after Chernobyl Heroes
of National University of Civil Defence of Ukraine, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0003-0978-3075>
catfanya@gmail.com

DISTANCE ASSESSMENT OF HIGHER EDUCATION STUDENTS UNDER THE CONDITIONS OF THE COVID-19 PANDEMIC

Abstract. Due to the COVID-19 pandemic, universities made a mandatory transition to distance education. All higher education institutions in Ukraine completed the spring semester of the 2019–2020 academic year using online tools. However, most of these institutions were not fully prepared to provide online courses. The technical inconsistency of computer equipment or its absence, weak Internet coverage or its absence in a certain area, a small number of certified online tools, computer illiteracy of teachers and students, and a lack of experience in online learning and teaching became the main problems that institutions had to face in education. In addition to everything else, a new question arose: what approaches will be used for evaluation? The current study examines various technological innovations in teaching, learning, and assessment that have been implemented or continued in higher education institutions around the world and how they may have helped reduce the likelihood of academic misconduct by learners during emergency distance learning during the pandemic. The useful functions of modern online learning tools are analyzed, in particular, the ability to provide instant feedback, the convenience of editing written work by the applicant based on teacher feedback, the ease of submission and response, control and storage of written work, the provision of statistical data, the potential for improving assessment tools and products, ensuring participation and student motivations, reuse, etc. The study found that addressing the problems of online grading, writing off, and other types of academic plagiarism is necessary on many levels,

including improving student knowledge and ethics; providing technical support to scientific and pedagogical workers and students of education; overcoming the resistance of the conservative part of the participants in the educational process to educational innovations due to their relatively low level of mastery of modern educational technologies; training educators in methods of preventing academic dishonesty; and monitoring and applying strict sanctions to those who engage in such practices.

Keywords: distance assessment; distance education; online testing; electronic assessment; pandemic.

Постановка проблеми. Всупереч теоретичній підготовленості, зафіксованій у керівних принципах, довідниках, рекомендаціях та інших нормативних документах щодо катастроф (природних, антропогенних чи інших), криз, надзвичайних ситуацій чи інших значущих подій, масштаб і глибина глобальної кризи охорони здоров'я, спровокована пандемією COVID-19, застала систему освіти зненацька. 11 березня 2020 року Всесвітня організація охорони здоров'я публічно оголосила COVID-19 пандемією. Безпрецедентна криза призупинила традиційну освітню практику – відбувся екстрений перехід на дистанційне навчання, з різним ступенем успіху та задоволеності по всьому світу.

Для завершення освітнього циклу для здобувачів освіти гостро постало питання методів дистанційного екстреного оцінювання. Деякі дослідники та педагоги-практики з ентузіазмом підтримують технологічні інновації, завдяки яким освіта стає більш поширеною та доступною, а кількість закладів, що пропонують дистанційну освіту, зростає. Інші застерігають від підходу «одне мірило для всіх» і наполягають на збереженні традиційних моделей навчання й оцінювання, оскільки обов'язковий перехід на дистанційну освіту без належної підготовки може спричинити різноаспектні проблеми. У низькотехнологічному середовищі дистанційна освіта може обмежуватись низькотехнологічними рішеннями, відтак заклади вищої освіти повинні передбачити наявність технологічних можливостей у вигляді комп'ютерів, телефонів, цифрових пристроїв. Забезпечення необхідної технічної інфраструктури для дистанційної освіти, використання технологічних інструментів і наявність достатньої кількості досвідчених науково-педагогічних працівників є одними з основних вимог для провадження якісної дистанційної освіти [11]. Можна передбачити, що відсутність базових цифрових навичок, попереднього досвіду дистанційного оцінювання, якісного освітнього контенту, валідних способів перевірки знань і навичок здобувачів освіти та методичного підґрунтя негативно вплинуть на якість дистанційної освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Електронне (онлайн) навчання – метод, відомий задовго до пандемії COVID-19 [9]. Термін «електронне навчання» з'явився внаслідок інтеграції інформаційно-комунікаційних технологій у галузь освіти, а розвиток комп'ютерних технологій зробив дистанційні засоби та методи навчання все більш популярними.

Попри те, що вітчизняні заклади освіти переважно використовують традиційні методи для надання знань студентам, пандемія COVID-19 спричинила вимушений перехід усіх закладів освіти на електронний (дистанційний) формат навчання. Проте, як справедливо зазначають вчені, екстрене дистанційне навчання може тимчасово використовуватися в «надзвичайному режимі», але якщо такий режим стане «ною реальністю», варто задуматися про перехід на онлайн-освіту з її законами, правилами, методологією, методиками та практиками. Це не простий і ресурсомісткий процес [4].

Дослідники [5] наголошують на суттєвій різниці між екстремим дистанційним навчанням, спричиненим пандемією, і онлайн-навчанням та справедливо наголошують на тому, що парадигма оцінювання навчальних здобутків повинна зазнати змін, оскільки докризові моделі навчання й оцінювання практично неможливо застосувати. Дослідження першої реакції на освіту під час кризи COVID-19 показали, що «оцінювання не було пріоритетним у початковому плануванні». Повсюдно точились дебати щодо перенесення або навіть скасування підсумкового оцінювання, і найбільшим побоюванням освітян було те, що суспільство може неохоче сприймати результати оцінювання (особливо для випускних іспитів), проведеного під час незнайомої глобальної кризи, спровокованої пандемією COVID-19 [8]. Відтак, доцільним є вивчення досвіду світової освітянської спільноти щодо дистанційного оцінювання навчальних здобутків студентів.

З позиції О. Ляска, Н. Чаграк та Т. Стриженко, використання інтерактивних технологій зумовлює ріст навантаження на викладача через те, що не відбулося повного відходу від традиційних засобів та способів організації освітнього процесу до нових засобів. Негативним фактором онлайн навчання, на думку дослідниць, став супротив викладачів використовувати сучасні технології викладання через відсутність прямого контакту зі студентами та нестачу досвіду використання інформаційно-комунікаційні технологій [1].

Окремі дослідники вказують на доцільність запровадження в систему оцінювання дистанційної освіти деяких видів контролю через незалежні центри, використовуючи разом з тестами інноваційні форми та методи (тренінгові технології, кейс-методи, есе, портфоліо) [2].

Мета дослідження. Метою цієї статті є вивчення базових проблем і світового досвіду оцінювання навчальних здобутків студентів в онлайн-середовищі під час COVID-19.

Методи дослідження. Для досягнення мети дослідження автори здійснили аналіз наукових публікацій, пов'язаних із а) різними типами оцінювання, які підходять для онлайн-курсів,

б) стратегіями забезпечення академічної доброчесності та в) методами, інструментами та технологіями, доступними для запобігання академічно недоброчесній поведінці в онлайн середовищі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Оцінювання є ключовим елементом освітнього процесу, під час якого відбувається вимірювання і документування академічної готовності, прогресу у навчанні, набуття навичок або освітніх потреб студентів після послідовності викладання-навчання. Його часто розглядають як ключовий елемент для модернізації систем освіти, який впливає на процес викладання та навчання, а також як інструмент, що дозволяє потенційним роботодавцям зрозуміти академічні досягнення здобувача.

Правдиві та надійні результати оцінювання мають вирішальне значення в контексті розуміння успішності досягнення освітніх цілей. Оцінювання може проводитися під час навчання з метою виявлення та подальшого усунення недоліків у навчанні як поточне оцінювання. Викладач повинен пояснити результати оцінювання та дати відгук. У цьому відношенні методи оцінювання мають важливий вплив на досягнення освітніх цілей [7]. Підсумкове оцінювання має керівний вплив, формуючи основу для таких рішень, як успішне зарахування навчальної дисципліни, перехід до наступного етапу навчання, отримання диплома чи сертифіката [5]. З огляду на зазначене, як поточне, так і підсумкове оцінювання вважаються наріжними каменями навчання. Однак криза 2020–2021 рр. надала нового значення проблемам, пов'язаним з оцінюванням.

Освітняни зіштовхнулись з необхідністю негайно переглянути програму навчального курсу та внести необхідні корективи до вимог курсу та політики, щоб подолати труднощі, з якими зіткнулися студенти через прямі та побічні ефекти пандемії. Коригування включали заміну іспитів проектами, перенесення часу проміжних іспитів, методи складання іспитів і тестів, а також надання альтернатив ситуаціям, коли студенти не могли скласти онлайн-іспити через нестабільне підключення до Інтернету або інші технічні чи нетехнічні проблеми. Традиційний іспит із ручкою та олівцем було замінено новими інструментами, що зумовило пошуки надійних і прийнятних форм оцінювання. Дослідження [10] демонструють неоднозначну реакцію: для деяких педагогів-практиків COVID-19 був рушійною силою модернізації, яка прискорила впровадження технологічних інструментів і сприяла якісному стрибку вперед. Інші більше дивилися на «темний бік» технологічно опосередкованої оцінювальної діяльності, яка залишає широке поле для обману та академічної нечесності з боку студентів.

Через заходи соціальної ізоляції та дистанційне передавання освітнього контенту, оцінювальні заходи організовувалися у дистанційному режимі. Екстрене дистанційне оцінювання не могло б відбутися без посередництва технологій. Таким чином, залежно від предмета, що викладається, від технологічних можливостей, особистої здатності викладача до інновацій, згоди студентів на запропоновану діяльність, екстрене дистанційне оцінювання мало форму: самооцінювання, іспити вдома, портфоліо, онлайн тестування тощо. Пандемічна ситуація змусила змінити середовище проведення оцінювальної діяльності. Це була terra incognita для всіх учасників освітнього процесу, як для викладачів, так і для студентів.

Перехід від традиційної очної освіти до дистанційної освіти був значно швидшим у країнах із потужною цифровою інфраструктурою [3]. Однак країни з недостатньою інфраструктурою та низьким рівнем покриття інтернет мережею, неналежно розробленим освітнім контентом, стратегічним плануванням, недостатньою інституційною підтримкою та навчанням викладачів, не змогли повною мірою скористатися дистанційною освітою з появою COVID-19 пандемією.

Оскільки традиційне навчальне середовище в аудиторії відсутнє, студент потребує зворотного зв'язку, щоб побачити свої недоліки та помилки. Це вимагає ефективної взаємодії між студентом і викладачем. Викладачі повинні забезпечувати можливість організувати та корегувати своє навчання, надаючи зворотний зв'язок, за допомогою тестів та інших методів, заснованих на результативності [5]. Відтак, «моніторинг» і «зворотний зв'язок», які є частиною поточного оцінювання в дистанційній освіті, набувають все більшого значення.

Зворотний зв'язок можна розглядати як основний засіб спілкування та взаємодії між студентами та викладачами. Усі заклади вищої освіти України завершили весняний семестр 2019-2020 навчального року за допомогою онлайн-інструментів. Підсумкове оцінювання проводилося з використанням різних методів, таких як онлайн-тести, завдання та проекти; очні іспити були переважно скасовані. У цей період постало нове питання щодо якості оцінювання, проведеного за допомогою онлайн-інструментів.

Результати онлайн оцінювання формують підсумкові бали студентів та є свідченням набуття необхідних компетентностей і програмних результатів навчання. Іншими словами, найважливіші рішення, які можуть вплинути на життя людей, приймалися на основі результатів оцінювання, яке вперше здійснювалося за допомогою дистанційних інструментів.

Багато опублікованих тематичних досліджень вказують на те, що найпоширенішим методом оцінювання був синхронний іспит, коли викладачі робили все можливе, щоб відтворити знайому атмосферу іспиту, водночас забезпечуючи те саме середовище зі студентами. Доступ до технологій,

досить хороше підключення до Інтернету та вміння забезпечити стабільне оцінювання є передумовами успіху.

У педагогічній літературі точаться широкі дискусії щодо способу організації оцінювання за допомогою технологій, зосереджуючись на технологічних можливостях та інструментах, але також з оглядкою на безпеку, справедливість і точність процесу. Щоб зменшити занепокоєння з приводу академічної етики, було запропоновано низку рішень, серед яких іспити з відкритою книгою здаються найцікавішими та мають найвищий ступінь наслідків. Іспити з відкритою книгою можуть змінити тип оцінювання, оскільки студентам більше не потрібно покладатися на пам'ять, а натомість зосередитися на демонстрації здатності творчо застосовувати знання. Вони мають підтвердити розуміння концепції та набуття навичок замість хорошої здатності до запам'ятовування, але викликів для цього типу іспиту є багато. Студенти можуть лише відтворювати те, що вони знаходять у ресурсах, не запам'ятовуючи навіть основну інформацію, обов'язкову як орієнтир для їхньої майбутньої професії.

Зіштовхнувшись з необхідністю забезпечити доступ до освіти та недискримінаційні умови для студентів з обмеженим доступом до технологій та/або Інтернету, багато викладачів більшою мірою прийняли асинхронний іспит або оцінювання на основі портфоліо. Це не просто термінологічний вибір, а й зміни в типі оцінювання. Асинхронні іспити зазвичай проводяться без нагляду та з відкритою книгою. Логістично їх легко організувати, викладач надсилає завдання студентам через будь-який месенджер (електронна пошта, Viber група, Telegram, WhatsApp тощо). Однак зміст оцінювання має бути значущим і відповідним. Серед основних ризиків, про які повідомляють студенти, – перевантаження завданнями (студенти скаржилися, що під час навчання під час пандемії воно зросло), тривалість іспиту та навіть складність завдання.

З позиції дослідника Бойєра, екстрене дистанційне оцінювання може найкраще спрацювати, якщо застосувати такі базові принципи:

- відкритість: викладачі повинні мати свободу вибирати ті форми оцінювання, які відповідають змісту курсу та педагогічному досвіду. У той час як заклади вищої освіти можуть рекомендувати стратегії оцінювання та повинні надавати нормативні рамки, особливо для кінцевих, вступних і випускних іспитів, деякі ступені свободи повинні залишатися за викладачами, які розробляють діяльність з оцінювання;

- справедливість: жоден студент не повинен бути дискримінованим через відсутність у нього/неї технологічних можливостей або навичок. Університетська підтримка повинна бути спрямована на те, щоб студенти мали інформацію, засоби та можливості для продовження свого навчання і щоб їхні досягнення були належним чином визнані;

- дисциплінованість: усі стейкхолдери беруть на себе відповідальність. Чіткі правила, адаптовані до ситуації та доведені до відома всіх учасників освітнього процесу, прийняті академічною спільнотою, поширюються також на оцінювальну діяльність [6].

Системи управління навчанням широко використовуються в дистанційній освіті по всьому світу. Ці інструменти забезпечують такі інтегровані функції, як спілкування, взаємодія та зберігання. Canvas, Blackboard, Edmodo, Moodle, Google Classroom і Microsoft Teams – деякі з цих інструментів. Для відеоконференцій використовуються такі інструменти як Zoom, Skype і Adobe Connect. Крім того, ці інструменти мають низку корисних для оцінювання функцій: миттєвий відгук, зручність редагування письмової роботи на основі відгуку викладача, простота подання/відповіді, контроль і зберігання, надання статистичних даних, потенціал для удосконалення інструментів і продуктів оцінювання, забезпечення участі та мотивації студентів, повторне використання тощо.

Миттєвий відгук. Відомо, що використання миттєвого зворотного зв'язку підвищує результативність студентів як упродовж всього навчального процесу, так і у підсумковому оцінюванні [10]. Таким чином, зворотний зв'язок відіграє вирішальну роль у підвищенні якості навчання. Серед інструментів, що використовуються в дистанційній освіті, тести з використанням завдань, які вимагають вибору (множинний вибір, вірно-хибно, відповідність), є оптимальними для отримання миттєвого зворотного зв'язку. Використовуючи миттєвий зворотний зв'язок, студенти мають знайти організувати самонавчання з урахуванням власних помилок.

Зручність редагування письмової роботи на основі відгуку викладача. Завдання, надіслане в електронному вигляді, легко перевіряти та редагувати. Студенти можуть зручно редагувати та реорганізувати завдання відповідно до зауважень викладача. Викладач може планувати повторне подання завдань, а студенти можуть повторно подавати останню версію своєї роботи.

Простота подання/відповіді: Більшість систем управління навчанням мають інструменти тестування або доставлення, які можуть систематично й легко здійснювати відповідь і доставку продукту. Ці інструменти широко використовуються для дистанційного оцінювання. Крім того, звичайні технологічні засоби, такі як електронна пошта або прями повідомлення, також пропонують параметри доставлення. Завантажувати або надсилати завдання до вебінструменту простіше та швидше для студентів, щоб підтримувати та подавати фізично сформований продукт.

Контроль і зберігання. Інструменти дистанційної освіти значно полегшують онлайн-зберігання, доступ і контроль тестів і оцінок. Такі відомості, як перелік зданих/пропущених завдань, дата та час подачі, автоматично зберігаються в більшості засобів дистанційного навчання. Викладач може зберігати всі тестові документи на внутрішніх пристроях зберігання (комп'ютер, портативний диск тощо) та/або отримувати до них доступ незалежно від часу та місця.

Надання статистичних даних. Платформи для онлайн навчання надають викладачу можливість відстежувати відомості про активність здобувачів освіти, зокрема час участі в онлайн заняттях, кількість пропущених занять, (не)виконаних завдань, частоту і довжину повідомлень тощо.

Потенціал для удосконалення інструментів і продуктів оцінювання. Можливість використовувати зображення, графіку, креслення, аудіо, відео та анімацію, надані новітніми технологіями, можуть урізноманітнити оцінювання шляхом зміни структури завдань [12].

Забезпечення участі та мотивації студентів. Комп'ютерні методи оцінювання, які можуть використовувати аудіо, зображення, анімацію та відео, можуть підвищити мотивацію студентів до навчання [7].

Повторне використання. Онлайн-тест або завдання, підготовлені за допомогою онлайн-інструментів, легко скопіювати або повторно використати. Як уже зазначалось, зберігання та доступ до даних необмежені, і викладачі можуть безпечно обмінюватися інструментами оцінювання один з одним.

Окрім переваг використання онлайн-інструментів для оцінювання, існують також деякі обмеження. Найбільш дискусійною темою дистанційного оцінювання є надійність тестування. Надійність онлайн оцінювання є критичною проблемою, оскільки результати такого оцінювання використовуються для прийняття важливих рішень, таких як відбір студентів, розподіл за місцем працевлаштування тощо.

Окрім традиційних методів академічної недоброчесності "copy-paste" ("вирізати та вставити"), комп'ютерного написання й редагування тексту, з'являються нові функції, такі як AutoSummary (електронне резюме) тощо. Відтак для запобігання шахрайству, копіюванню та плагіату під час оцінювання з'являються новітні технології, такі як сканування голосу та сітківки ока. Однак ці високотехнологічні рішення ще не набули широкого поширення.

З іншого боку, щоб запобігти шахрайству та підвищити безпеку тестування, можна використовувати деякі поширені та доступні способи, такі як додавання часових обмежень в онлайн-тестах, представлення тестових завдань або варіантів у випадковому порядку, створення пулу елементів і представлення випадкових запитань кожному студенту, складання іспитів за допомогою відкритої камери (прокторінг) і блокування відкриття нових вебсторінок/вкладок. Однак повна безпека тестування поки що неможлива, навіть якщо всі ці заходи передбачені.

На додаток до нових технологій і методів, зазначених вище, перевага відповідним методам і інструментам оцінювання може бути ще одним варіантом для підвищення безпеки тестування. Деякі з цих методів можна об'єднати як завдання, іспити для складання вдома, електронні портфоліо та форми самооцінювання та ін. Однак ці інструменти повинні містити завдання, які спонукають студента думати, критично аналізувати, оцінювати, створювати ідею або продукт. Завдання мають бути унікальними та створювати можливості для самостійної відповіді. В іншому випадку студенти можуть копіювати з Інтернету або з інших джерел.

Окрім обмежень щодо надійності, комп'ютерна грамотність є ще однією необхідною компетентністю для оцінювання в дистанційній освіті. Обмежена здатність або нездатність викладачів і студентів використовувати комп'ютерні технології та відповідні інструменти для онлайн навчання можуть негативно вплинути на кваліфіковане використання інструментів для онлайн оцінювання. Учасники освітнього процесу повинні мати всю технічну інфраструктуру, як-от програмне забезпечення, обладнання та підключення до Інтернету. Проблеми зі швидкістю підключення, відключення або інші технічні проблеми можуть призвести до поганих результатів, особливо під час контрольних заходів онлайн. Підходи, засновані на продуктивності, можуть зменшити негативний вплив технічних недоліків. [12].

Не можна заперечувати, що комп'ютерні технології створили інформативні, сприятливі передумови для прискорення розробки або використання методів онлайн-оцінювання. Однак слід пам'ятати, що викладачі повинні розробити дійсні та надійні засоби оцінювання. Розробники тестів повинні враховувати валідність і надійність тесту, а не тип онлайн-інструменту.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Стейкхолдерам (науково-педагогічним працівникам, управлінцям, студентам, роботодавцям) та іншим зацікавленим сторонам важливо знати, як працює система освіти в сучасних реаліях та чи покращуються з часом результати навчання студентів. Через надзвичайний перехід до онлайн-викладання та навчання викладачі та студенти стикаються з підвищеним навантаженням, оскільки їм потрібно працювати з новими системами та процедурами. У цьому дослідженні обговорювалися практики та технології для ефективного

реагування на поточні обставини. При розробці курсів для надзвичайних віддалених освітніх контекстів у майбутньому елементи, проаналізовані в дослідженні, можуть використовуватися для покращення дистанційного навчання та оцінювання. Крім того, результати дослідження також можуть стати корисною відправною точкою для розробки заходів для ясності онлайн-оцінювання.

Список використаних джерел

1. Ляска О., Чаграк Н., Стриженко Т. Оцінювання ефективності технологій викладання в умовах дистанційної освіти. *Український Педагогічний журнал*. 2021. Вип. 3. С. 106–115. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2021-3-106-115>
2. Наливайко О., Куцина К. Особливості оцінювання під час дистанційного навчання. *Наукові записки кафедри педагогіки*. 2021. Вип. 1(49). С. 35–41. URL: <https://doi.org/10.26565/2074-8167-2021-49-04>
3. Al-Samiri R. A. English language teaching in Saudi Arabia in response to the COVID-19 pandemic: challenges and positive outcomes. *Arab World English J (AWEJ)*. Special Issue on Covid 19 Challenges (1). 2021. P. 147–159. URL: <https://doi.org/10.24093/awej/covid.11>
4. Bakhov I., Opolska N., Bogus M., Anishchenko V., Biryukova Y. Emergency Distance Education in the Conditions of COVID-19 Pandemic: Experience of Ukrainian Universities. *Educ. Sci.* 2021. Vol. 11. P. 364. URL: <https://doi.org/10.3390/educsci11070364>
5. Biesta G. Good education in an age of measurement: On the need to reconnect with the question of purpose in education. *Educational Assessment, Evaluation and Accountability*. 2009. Vol. 21(1). P. 33–46. URL: <https://doi.org/10.1007/s11092-008-9064-9>
6. Boyer EL. *Campus Life: In Search of Community*. Princeton, NJ: Princeton University Press, 1990. 157 p.
7. Chen Z., Jiao J., Hu K. Formative assessment as an online instruction intervention. *International Journal of Distance Education Technologies*. 2020. Vol. 19(1). P. 1–16. URL: <https://doi.org/10.4018/ijdet.20210101.0a1>
8. Hodges C, Moore S, Lockee B, Trust T, Bond A. The difference between emergency remote teaching and online learning. *Educause Review*. URL: <https://er.educause.edu/articles/2020/3/the-difference-between-emergency-remote-teaching-and-online-learning>
9. Martin F., Sun T., Westine C.D. A systematic review of research on online teaching and learning from 2009 to 2018. *Comput. Educ.* 2020. Vol. 159. 104009
10. Nenko Y., Orendarchuk O., Rudenko L., Lytvyn A. Anti-crisis management in Higher Education institutions of Ukraine during the Covid-19 Pandemic. *Rev. Bras. Educ. Camp.* 2021. Vol. 6. e12838. URL: <http://dx.doi.org/10.20873/uft.rbec.e12838>
11. Veletsianos G., Houlden S. An analysis of flexible learning and flexibility over the last 40 years of distance education. *Distance Education*. 2019. Vol. 40(4). P. 454–468. URL: <https://doi.org/10.1080/01587919.2019.1681893>
12. Williams D. D., Howell S. L., Hricko M. Online assessment, measurement and evaluation: Emerging practices. Information Science Publishing, 2005. URL: <https://doi.org/10.4018/978-1-59140-747-8>

References

1. Liaska O., Chahrak N., Stryzhenko T. Otsynivannia efektyvnosti tekhnolohii vykladannia v umovakh dystantsiinoi osvity. *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*. 2021. Vol. 3. P. 106–115. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2021-3-106-115>
2. Nalyvaiko O., Kutsyna K. Osoblyvosti otsynivannia pid chas dystantsiinoho navchannia. *Naukovi zapysky kafedry pedahohiky*. 2021. Issue 1(49). P. 35–41. URL: <https://doi.org/10.26565/2074-8167-2021-49-04>
3. Al-Samiri, R. A (2021). English language teaching in Saudi Arabia in response to the COVID-19 pandemic: challenges and positive outcomes. *Arab World English J (AWEJ)*. 2021. Special Issue on Covid 19 Challenges (1). P. 147–159. URL: <https://doi.org/10.24093/awej/covid.11>
4. Bakhov I., Opolska N., Bogus M., Anishchenko V., Biryukova Y. Emergency Distance Education in the Conditions of COVID-19 Pandemic: Experience of Ukrainian Universities. *Educ. Sci.* 2021. Vol. 11. P. 364. URL: <https://doi.org/10.3390/educsci11070364>
5. Biesta G. Good education in an age of measurement: On the need to reconnect with the question of purpose in education. *Educational Assessment, Evaluation and Accountability*. 2009. Vol. 21(1). P. 33–46. URL: <https://doi.org/10.1007/s11092-008-9064-9>
6. Boyer EL. *Campus Life: In Search of Community*. Princeton, NJ: Princeton University Press, 1990. 157 p.
7. Chen Z., Jiao J., Hu K. Formative assessment as an online instruction intervention. *International Journal of Distance Education Technologies*. 2020. Vol. 19(1). P. 1–16. URL: <https://doi.org/10.4018/ijdet.20210101.0a1>
8. Hodges C, Moore S, Lockee B, Trust T, Bond A. The difference between emergency remote teaching and online learning. *Educause Review*. URL: <https://er.educause.edu/articles/2020/3/the-difference-between-emergency-remote-teaching-and-online-learning>
9. Martin F., Sun T., Westine C.D. A systematic review of research on online teaching and learning from 2009 to 2018. *Comput. Educ.* 2020. Vol. 159. 104009
10. Nenko Y., Orendarchuk O., Rudenko L., Lytvyn A. Anti-crisis management in Higher Education institutions of Ukraine during the Covid-19 Pandemic. *Rev. Bras. Educ. Camp.* 2021. Vol. 6. e12838. URL: <http://dx.doi.org/10.20873/uft.rbec.e12838>
11. Veletsianos G., Houlden S. An analysis of flexible learning and flexibility over the last 40 years of distance education. *Distance Education*. 2019. Vol. 40(4). P. 454–468. URL: <https://doi.org/10.1080/01587919.2019.1681893>
12. Williams D. D., Howell S. L., Hricko M. Online assessment, measurement and evaluation: Emerging practices. Information Science Publishing, 2005. URL: <https://doi.org/10.4018/978-1-59140-747-8>